

Σχέδιο Νόμου

«Επιλογή δικαστικών λειτουργιών στις κορυφαίες θέσεις της Δικαιοσύνης και επαναφορά της αρχής του αυτοδιοίκητου των δικαστηρίων»

Άρθρο 1

Η παράγραφος 3 του άρθρου 49 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Οι προαγωγές στις θέσεις του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του Προέδρου και του Γενικού Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο, ύστερα από γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, επιλέγει τους προακτέους μεταξύ εκείνων που έχουν τα νόμιμα προσόντα. Τη γνώμη ζητεί ο παραπάνω Υπουργός, δε δεσμεύεται όμως από αυτή κατά την υποβολή της εισήγησής του προς το Υπουργικό Συμβούλιο

β) Πριν ζητηθεί η γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής, το Υπουργικό Συμβούλιο με εισήγηση του ως άνω Υπουργού προεπιλέγει έξι εκ των δικαστικών λειτουργιών που έχουν τα τυπικά προσόντα κατά περίπτωση. Στη συνέχεια ο Υπουργός απευθύνεται στη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, η οποία μετά από ακρόαση των υποψηφίων, με επιδίωξη ομοφωνίας ή πάντως με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων πέμπτων των μελών της, εκφράζει θετική γνώμη για τρεις από τους προεπιλεγέντες έξι.

γ) Οι προαγωγές στις θέσεις των Αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, των Αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου και των Αντιπροέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο, ύστερα από γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, επιλέγει τους προακτέους μεταξύ εκείνων που έχουν τα νόμιμα προσόντα. Τη γνώμη ζητεί ο παραπάνω Υπουργός, δεν δεσμεύεται όμως από αυτή κατά την υποβολή της εισήγησής του προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Η Διάσκεψη των Προέδρων, δύναται να καλεί σε ακρόαση κάποιον ή κάποιους από τους κατά νόμο υποψηφίους, εφ' όσον το κρίνει απαραίτητο για τη διαμόρφωση της γνώμης της. Η Διάσκεψη των Προέδρων, με επιδίωξη ομοφωνίας ή

πάντως με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων πέμπτων των μελών της, εκφράζει θετική γνώμη για αριθμό υποψηφίων τριπλάσιο απ' αυτούς που πρόκειται να επιλεγούν.

δ) Για την πλήρωση των θέσεων οι οποίες πρόκειται να μείνουν κενές στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, ο Υπουργός κινεί τις προβλεπόμενες στα παραπάνω εδάφια α', β' και γ' διαδικασίες το αργότερο μέχρι τέλος Απριλίου. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κενωθεί κάποια από τις παραπάνω θέσεις κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, η κίνηση της σχετικής διαδικασίας από τον Υπουργό γίνεται μέσα σε δύο μήνες από την κένωση της θέσης και η προαγωγή του δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στη λήξη της δίμηνης αυτής προθεσμίας.

ε) Η γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής παρέχεται μέσα σε δύο μήνες από τότε που ζητήθηκε. Η διαδικασία των προαγωγών μπορεί να συνεχιστεί και χωρίς την παραπάνω γνώμη, αν για οποιοδήποτε λόγο παρέλθει άπρακτη αυτή η δίμηνη προθεσμία. Μπορεί δε και να παραλειφθεί εντελώς αν λόγω διάλυσης της Βουλής ή για άλλο νόμιμο λόγο δεν είναι δυνατόν να συγκληθεί η Διάσκεψη των Προέδρων».

Άρθρο 2

Η παράγραφος 7 του άρθρου 63 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Επιτρόπου ενεργείται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με επιλογή μεταξύ των μελών της Γενικής Επιτροπείας που έχουν συνολική τετραετή υπηρεσία στους βαθμούς του Επιτρόπου και του Αντεπιτρόπου ή μεταξύ των Προέδρων Εφετών διοικητικών δικαστηρίων που έχουν τετραετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3, εδάφια α και β, του άρθρου 49 του παρόντος».

Άρθρο 3

Οι παράγραφοι 9 και 11 του άρθρου 77 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Σε Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου προάγεται Αρεοπαγίτης με τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό αυτόν».

«11. Σε Εισαγγελία του Αρείου Πάγου προάγεται Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου και Αρεοπαγίτης ή Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου με τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στους βαθμούς αυτούς».

Άρθρο 4

Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 15 του Ν. 1756/1988 (ΦΕΚ Α΄ 35), όπως είχαν τροποποιηθεί με το άρθρο 52 παρ. 1 του Ν. 3689/2008 (ΦΕΚ Α΄164), αντικαθίστανται ως εξής:

« 2. Το πολιτικό και διοικητικό εφετείο Αθηνών, το πολιτικό εφετείο Θεσσαλονίκης, τα πρωτοδικεία, πολιτικά και διοικητικά, Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά και τα Ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης, διευθύνονται από τριμελές συμβούλιο.

3. Το συμβούλιο αποτελείται:

α) για το πολιτικό και διοικητικό εφετείο Αθηνών και το πολιτικό εφετείο Θεσσαλονίκης, από έναν πρόεδρο εφετών, ως πρόεδρο και δύο εφέτες, ως μέλη,

β) για τα πολιτικά και διοικητικά πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, από έναν πρόεδρο πρωτοδικών, ως πρόεδρο και δύο πρωτοδίκες, ως μέλη και

γ) για τα ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης, από έναν ειρηνοδίκη Α΄τάξεως, ως πρόεδρο και δύο ειρηνοδίκες, ως μέλη.

4. Ο πρόεδρος και τα μέλη των συμβουλίων, καθώς και οι αναπληρωτές τους, εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από τις ολομέλειες των οικείων δικαστηρίων, οι οποίες συνέρχονται αυτοδικαίως για το σκοπό αυτό ανά διετία την 11^η πρωινή ώρα του τρίτου Σαββάτου του μηνός Σεπτεμβρίου. Αν κατά την συνεδρίαση αυτή δεν υπάρχει η απαρτία που προβλέπεται από την διάταξη της παραγράφου 5 (εδάφια α και β) του άρθρου 14, οι ολομέλειες συνέρχονται την ίδια ώρα του επόμενου Σαββάτου και η εκλογή γίνεται από τα παρόντα κατά τη συνεδρίαση μέλη.

Υποψήφιοι για τη θέση του προέδρου του συμβουλίου είναι υποχρεωτικά οι δέκα (10) αρχαιότεροι πρόεδροι του πολιτικού και διοικητικού εφετείου Αθηνών, οι πέντε (5) του πολιτικού εφετείου Θεσσαλονίκης, οι είκοσι (20) αρχαιότεροι πρόεδροι του πολιτικού πρωτοδικείου Αθηνών, οι δέκα (10) αρχαιότεροι πρόεδροι του διοικητικού πρωτοδικείου Αθηνών, οι δέκα (10) αρχαιότεροι πρόεδροι του πολιτικού και διοικητικού πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης και Πειραιά και οι δέκα (10) αρχαιότεροι ειρηνοδίκες των ειρηνοδικείων Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Για τις θέσεις των μελών του συμβουλίου υποψήφιοι είναι

υποχρεωτικά οι αρχαιότεροι εφέτες, πρωτοδίκες, ειρηνοδίκες, που υπηρετούν στα παραπάνω δικαστήρια και σε αριθμό ίσο με το $\frac{1}{4}$ των αντίστοιχων οργανικών θέσεων.

Η εκλογή διενεργείται από τριμελή εφορευτική επιτροπή, αποτελούμενη από το νεότερο πρόεδρο και τους δύο νεότερους εκ των υπηρετούντων δικαστών, με χωριστά ψηφοδέλτια για τον πρόεδρο και τα μέλη, στα οποία έχουν αναγραφεί κατ' αλφαβητική σειρά τα ονόματα των εκλογίμων. Κάθε μέλος της ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο πρόεδρο με σταυρό προτίμησης δίπλα από το όνομά του και έως δύο σταυρούς προκειμένου για μέλη.

Πρόεδρος του συμβουλίου εκλέγεται ο υποψήφιος που έλαβε τις περισσότερες ψήφους και ο αμέσως επόμενος σε αριθμό ψήφων εκλέγεται αναπληρωτής του. Μέλη του συμβουλίου εκλέγονται οι δύο πρώτοι κατά σειρά ψήφων και οι δύο επόμενοι αναπληρωτές τους. Αν υπάρξει ισοψηφία διενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή.

5. Η θητεία του συμβουλίου είναι διετής και αρχίζει την 1^η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει την 30^η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου έτους.

Ο πρόεδρος και τα τακτικά μέλη του συμβουλίου δεν επιτρέπεται να μετατεθούν, εκτός αν υπέπεσαν σε πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη ή αν το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο κρίνει, με ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, ότι επιβάλλεται η μετάθεση τούτων για υπηρεσιακούς λόγους, οι οποίοι ειδικά και ρητά αναφέρονται στην απόφαση.

Αν οι ανωτέρω δεν μπορούν να ασκήσουν τα καθήκοντά τους από πρόσκαιρο κώλυμα, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές τους. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή καθ' οιονδήποτε τρόπον εξόδου από την υπηρεσία α) του προέδρου και των τακτικών μελών του συμβουλίου, διενεργείται αναπληρωματική εκλογή, για την οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παραγράφου 4, β) των αναπληρωματικών μελών του συμβουλίου, τη θέση τους καταλαμβάνουν, αντίστοιχα, οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά ψήφων δικαστές. Η θητεία των ανωτέρω λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών.

Σε περίπτωση προαγωγής του προέδρου και των τακτικών μελών του συμβουλίου, αυτοί παραμένουν στη θέση τους και ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

Είναι ασυμβίβαστη η θέση προέδρου και μελών του συμβουλίου με την ιδιότητα μέλους του διοικητικού συμβουλίου δικαστικών ενώσεων.

6. Δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι ως πρόεδροι και ως μέλη συμβουλίων, όσοι:

α) έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ή έχει κινηθεί εναντίον τους η διαδικασία για να τεθούν ή έχουν τεθεί εκτός υπηρεσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 α του παρόντος,

β) εκκρεμεί εναντίον τους ποινική δίωξη ή έχουν καταδικασθεί αμετάκλητα για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέστηκε με δόλο,

γ) έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν ή είχαν κριθεί οποτεδήποτε στο παρελθόν μη προακτέοι,

δ) είναι ή ήταν στο παρελθόν πρόεδροι ή τακτικά μέλη συμβουλίων στον ίδιο βαθμό δικαιοδοσίας.

Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν ευδόκιμη δικαστική υπηρεσία, όπως τούτο προκύπτει από τις συνταχθείσες γι' αυτούς εκθέσεις επιθεωρήσεως. »

Άρθρο 5

Το άρθρο 16 του Ν. 1756/1988 (ΦΕΚ Α' 35), όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 52 παρ. 2 του Ν. 3689/2008 (ΦΕΚ Α' 164), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Την εισαγγελία διευθύνει ο εισαγγελέας, ο οποίος φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία της και έχει αναλογικά και κατά περίπτωση τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 15.

Αν στην ίδια εισαγγελία υπηρετούν περισσότεροι εισαγγελείς την διεύθυνση ασκεί ο αρχαιότερος, για τον οποίο δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παρ. 6 του άρθρου 15 και ο οποίος έχει τα προσόντα που αναφέρονται στην ίδια παράγραφο.

2. Η εισαγγελία εφετών Αθηνών και οι εισαγγελίες πρωτοδικών Αθηνών και Θεσσαλονίκης διευθύνονται από τον εισαγγελέα που εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τις ολομέλειες των οικείων εισαγγελιών, οι οποίες συνέρχονται αυτοδικαίως για το σκοπό αυτό ανά διετία την 11^η πρωινή ώρα του τρίτου Σαββάτου του μηνός Σεπτεμβρίου. Αν κατά την συνεδρίαση αυτή δεν υπάρχει η απαρτία, οι ολομέλειες συνέρχονται την ίδια ώρα του επόμενου Σαββάτου και η εκλογή γίνεται από τα παρόντα κατά τη συνεδρίαση μέλη.

Υποψήφιοι είναι υποχρεωτικά οι πέντε (5) αρχαιότεροι εισαγγελείς της εισαγγελίας εφετών Αθηνών, οι δέκα (10) αρχαιότεροι εισαγγελείς της εισαγγελίας πρωτοδικών Αθηνών και οι πέντε (5) αρχαιότεροι εισαγγελείς της εισαγγελίας πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

Η εκλογή διενεργείται από τριμελή εφορευτική επιτροπή, αποτελούμενη από το νεότερο εισαγγελέα και τους δύο νεότερους εκ των υπηρετούντων αντεισαγγελέων. Τα ονόματα των εκλογίμων αναγράφονται κατ' αλφαβητική σειρά σε ένα ψηφοδέλτιο και κάθε μέλος της ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο με σταυρό προτίμησης δίπλα από το όνομά του.

Διευθύνων την εισαγγελία εκλέγεται ο υποψήφιος που έλαβε τις περισσότερες ψήφους και ο αμέσως επόμενος σε αριθμό ψήφων εκλέγεται αναπληρωτής του. Αν υπάρξει ισοψηφία διενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή.

3. Η θητεία των ανωτέρω είναι διετής και αρχίζει την 1^η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει την 30^η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου έτους.

Οι εισαγγελείς που διευθύνουν τις άνω εισαγγελίες δεν επιτρέπεται να μετατεθούν, εκτός αν υπέπεσαν σε πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη ή αν το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο κρίνει, με ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, ότι επιβάλλεται η μετάθεση τούτων για υπηρεσιακούς λόγους, οι οποίοι ειδικά και ρητά αναφέρονται στην απόφαση.

Αν οι ανωτέρω δεν μπορούν να ασκήσουν τα καθήκοντά τους από πρόσκαιρο κώλυμα, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές τους. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή καθ' οιονδήποτε τρόπον εξόδου των από την υπηρεσία διενεργείται αναπληρωματική εκλογή, για την οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παραγράφου 2. Η θητεία του εκλεγόμενου με αναπληρωματική εκλογή διαρκεί μέχρι το χρόνο λήξεως της θητείας του θανόντος ή καθ' οιονδήποτε τρόπον εξελθόντος από την υπηρεσία.

Σε περίπτωση προαγωγής των άνω εκλεγμένων, αυτοί παραμένουν στη θέση τους και ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

Είναι ασυμβίβαστη η θέση του διευθύνοντος την εισαγγελία με την ιδιότητα μέλους του διοικητικού συμβουλίου δικαστικών ενώσεων.

4. Δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι όσοι έχουν τα κωλύματα και όσοι δεν έχουν τα προσόντα που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 15 του παρόντος.».

Άρθρο 6

Η διάταξη του άρθρου 2 του Ν. 2721/1999 (ΦΕΚ Α'112) καταργείται.

Άρθρο 7

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Οι ολομέλειες των δικαστηρίων και εισαγγελιών, που αναφέρονται στα άρθρα 15 και 16 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, όπως αυτά αντικαταστάθηκαν με τον παρόντα νόμο, συνέρχονται αυτοδικαίως την 11^η πρωινή ώρα του τέταρτου μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου Σαββάτου για να εκλέξουν τα μέλη των νέων συμβουλίων και τους διευθύνοντες τις εισαγγελίες. Αν κατά τη συνεδρίαση αυτή δεν υπάρχει η απαιτούμενη απαρτία, οι ολομέλειες συνέρχονται αυτοδικαίως την ίδια ώρα του επόμενου Σαββάτου και τα κατ' αυτές παρόντα μέλη εκλέγουν τα μέλη των συμβουλίων και τους διευθύνοντες.
2. Τα εκλεγμένα μέλη των νέων συμβουλίων των άνω δικαστηρίων και οι εκλεγμένοι διευθύνοντες τις εισαγγελίες, αναλαμβάνουν αμέσως τα καθήκοντά τους, οπότε και λήγει η θητεία α) των τριμελών συμβουλίων που διευθύνουν τα πολιτικά εφετεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, το διοικητικό εφετείο Αθηνών, τα πρωτοδικεία πολιτικά και διοικητικά Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά και τα ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης και β) των διευθυνόντων τις εισαγγελίες εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης και τις εισαγγελίες πρωτοδικών Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, οι οποίοι επανέρχονται αυτοδικαίως στις θέσεις τους.
3. Η θητεία των μελών των νέων συμβουλίων των δικαστηρίων και των διευθυνόντων τις εισαγγελίες λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου 2012.

Άρθρο 8

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από την δημοσίευσή του Στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.